C/2024/6808

29.11.2024

RÅDETS HENSTILLING

af 21. oktober 2024

om Belgiens økonomiske, budgetmæssige, beskæftigelsesmæssige og strukturelle politikker

(C/2024/6808)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([2]), der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten (»faciliteten«), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager faciliteten til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([3]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Belgien tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030« for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og et

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

velfungerende indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer samt styrke Unionens og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen 2024«. I denne meddelelse gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger det europæiske indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt i de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som markerede starten på det europæiske semester 2024 for samordning af de økonomiske politikker. Den 22. marts 2024 godkendte Det Europæiske Råd prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ([4]) ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Belgien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen en udtalelse om Belgiens udkast til budgetplan 2024. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles beskæftigelsesrapport 2024, hvori gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([5]) (»henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024«) den 12. april 2024 og den fælles beskæftigelsesrapport den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte Unionens nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter den nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning, Rådets ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 ([6]) om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud samt Rådets ændrede direktiv 2011/85/EU ([7]) om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer. Formålet med den nye ramme for økonomisk styring er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den nye ramme for økonomisk styring fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. En national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en planlægningsperiode på fire eller fem år afhængigt af den nationale valgperiodes normale varighed. Nettoudgiftskursen ([8]) i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag skal stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravene om, at den offentlige gæld bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller om, at den forbliver på et forsvarligt niveau på under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og om, at det offentlige underskud bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af disse nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag offentliggjorde Kommissionen den 21. juni 2024 en vejledning om de oplysninger, som medlemsstaterne skal fremlægge i deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag og i deres årlige statusrapporter. I overensstemmelse med artikel 5 og 36 i forordning (EU) 2024/1263 meddelte Kommissionen medlemsstaterne referencekurser og tekniske oplysninger, hvor det var relevant. Medlemsstaterne skal forelægge deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige om at forlænge fristen med en rimelig periode. I overensstemmelse med deres nationale retlige rammer kan medlemsstaterne drøfte deres udkast til mellemfristede planer med deres nationale parlamenter, anmode de uafhængige finanspolitiske institutioner om at afgive en udtalelse og gennemføre en høring af arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Rådets henstilling (EU) af 12. april 2024 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse, samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for de genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

(7) Den 30. april 2021 indgav Belgien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V til nævnte forordning. Den 13. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Belgiens genopretnings- og resiliensplan ([9]), som blev ændret den 8. december 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([10]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Belgien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 30. april 2024 forelagde Belgien sit nationale reformprogram for 2024 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97 ([11]). Det nationale reformprogram for 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Belgiens halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Belgien 2024. Heri foretages der en vurdering af Belgiens fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2023, og der gøres status over Belgiens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Belgiens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(10) Ifølge data valideret af Eurostat steg Belgiens offentlige underskud fra 3,6 % af BNP i 2022 til 4,4 % i 2023, mens den offentlige gæld steg fra 104,3 % af BNP ved udgangen af 2022 til 105,2 % ved udgangen af 2023. Som bebudet i Kommissionens meddelelse af 8. marts 2023 med titlen »Finanspolitiske retningslinjer for 2024« tager Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler det første skridt til at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Den 19. juni 2024 udsendte Kommissionen en rapport i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3. I rapporten vurderes budgetsituationen i Belgien, eftersom landets offentlige underskud i 2023 oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. I rapporten konkluderes det, at Kommissionen på baggrund af denne vurdering og efter at have gennemgået udtalelsen fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, jf. traktatens artikel 126, stk. 4, i juli 2024 agter at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i Belgien, ved at foreslå Rådet, at det vedtager en afgørelse i henhold til traktatens artikel 126, stk. 6, om konstatering af en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud i Belgien.

(11) Den 12. juli 2022 henstillede ([12]) Rådet, at Belgien i 2023 skulle føre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter til under den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt ([13]), under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig

([9]) ST 10161/21 INIT og ST 10161/21 ADD 1.
([10]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 8. december 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Belgiens genopretnings- og resiliensplan (ST 15570/23 INIT).
([11]) Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).
([12]) Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Belgiens nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Belgiens stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 1).
([13]) På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Belgiens potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023 nominelt til 5,7 %, målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over ti år og BNP-deflatoren for 2023.

skulle Belgien også være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Belgien at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs ([14]) i 2023 ekspansiv med 0,7 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et ekspansivt bidrag på 0,4 % af BNP til den finanspolitiske kurs. Dette omfatter en reduktion på 0,1 % af BNP af omkostningerne ved målrettede nødstøtteforanstaltninger til fordel for de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne. Væksten i de nationale finansierede primære løbende udgifter, der oversteg den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt, skyldtes derfor ikke den målrettede støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne. Den ekspansive vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) kan tilskrives permanente lønstigninger i den offentlige sektor og forhøjede sociale ydelser som følge af den automatiske indekseringsmekanisme, en midlertidig reduktion af arbejdsgivernes sociale bidrag i 2023 og stigende budgetomkostninger som følge af befolkningens aldring. Samlet set var væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2023 ikke i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret af tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,3 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 2,8 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en stigning på 0,1 procentpoint i forhold til 2022. Belgien finansierede yderligere investeringer ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler. Landet har finansieret offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. investeringer i jernbanenettet og cykelinfrastruktur, renovation af offentlige bygninger og brintinfrastruktur. Disse offentlige investeringer finansieres delvis gennem faciliteten og andre EU-midler.

(12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2024 forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, en realvækst i BNP på 1,4 % i 2024 og 1,3 % i 2025, mens inflationen målt ved forbrugerprisindekset (CPI) forventes at ligge på 2,8 % i 2024 og 1,8 % i 2025. Det offentlige underskud ventes at stige til 4,6 % af BNP i 2024 og falde til 3,6 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at stige til 106,2 % ved udgangen af 2024 og 106,8 % ved udgangen af 2025. Efter 2025 ventes den offentlige saldo at falde til 2,9 % af BNP i 2026 og 2,3 % i 2027. Det offentlige underskud vil således efter planen komme ned under traktatens referenceværdi for underskud på 3 % af BNP i 2026. Samtidig ventes den offentlige gældskvote efter 2025 gradvis at falde til 106,6 % i 2026 og 106 % i 2027.

(13) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 1,3 % i 2024 og 1,4 % i 2025, mens inflationen målt ved det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) ventes at være på 4 % i 2024 og 2,3 % i 2025.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at udgøre 4,4 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote forventes at forblive på 105 % i 2024. Stabiliseringen af gældskvoten i 2024 afspejler hovedsagelig et midlertidigt overskud i form af en likviditetsbuffer, der er akkumuleret ved udgangen af 2023 som følge af udstedelsen af statsobligationer. Ifølge Kommissionens skøn vil den finanspolitiske kurs være kontraktiv med 0,1 % af BNP i 2024.

(15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via ikketilbagebetalingspligtig støtte (»tilskud«) under faciliteten i 2024 svarende til 0,2 % af BNP sammenlignet med 0,1 % af BNP i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud under faciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Belgiens offentlige saldo eller gæld.

(16) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet ([15]), at Belgien skulle sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter ([16]) i 2024 til højst 2 %. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres udkast til budgetplaner for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen ville foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler.

([15]) Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Belgiens nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Belgiens stabilitetsprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 12).

([16]) Primære nettoudgifter defineres som nationalt finansierede udgifter eksklusive i) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) renteudgifter, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Belgiens nationalt finansierede primære nettoudgifter at stige med 4 % i 2024, hvilket er over den anbefalede maksimale vækstrate. Denne overskridelse af den anbefalede maksimale vækstrate for nationalt finansierede primære nettoudgifter svarer til 1 % af BNP i 2024. Der er risiko for, at dette ikke vil være i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(17) Derudover henstillede Rådet, at Belgien traf foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet henstillede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Belgien sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne ([17]) ved energistøttenødforanstaltninger at udgøre 0,4 % af BNP i 2023 og 0 % i 2024 og 2025. Hvis de deraf følgende besparelser bruges til at nedbringe det offentlige underskud i overensstemmelse med Rådets henstilling, peger fremskrivningerne i retning af en finanspolitisk tilpasning på 0,4 % af BNP i 2024, hvilket skal sammenholdes med et kontraktivt bidrag fra de nationalt finansierede primære nettoudgifter ([18]) til den finanspolitiske kurs svarende til 0,1 % af BNP i samme år. Energistøttenødforanstaltningerne er blevet afviklet i 2023 og 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling. De deraf følgende besparelser forventes imidlertid ikke at blive brugt fuldt ud til at nedbringe det offentlige underskud. Der er risiko for, at dette ikke vil være i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(18) Rådet henstillede også, at Belgien bevarer nationalt finansierede offentlige investeringer og sikrer en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at stige fra 2,8 % af BNP i 2023 til 2,9 % af BNP i 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med EU-midler, herunder tilskud under faciliteten, at ligge stabilt på 0,3 % af BNP i 2024.

(19) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 4,7 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 106,6 % ved udgangen af 2025. Stigningen i underskuddet og gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig strukturelt stigende løbende udgifter, som især skyldes omkostninger i forbindelse med befolkningens aldring og højere rentebetalinger på den offentlige gæld.

(20) Risiciene for den finanspolitiske holdbarhed på lang sigt er høje i Belgien. Ud over den ugunstige oprindelige budgetstilling er vurderingen af de høje risici baseret på virkningen af den forventede stigning i aldersrelaterede udgifter på de offentlige finanser i betragtning af landets hurtigt aldrende befolkning. Ifølge Kommissionens rapport om befolkningens aldring fra 2024 forventes de aldersrelaterede udgifter at stige støt fra 26,8 procentpoint af BNP i 2022 til 31,9 procentpoint af BNP i 2070. Stigningen på 5,1 procentpoint af BNP i 2070 skyldes hovedsagelig udgifter til pension og langtidspleje. Det forventes, at pensionsudgifterne stiger med 3,5 procentpoint af BNP i perioden 2022-2070 sammenlignet med gennemsnittet på 0,4 procentpoint af BNP i EU. Belgiens genopretnings- og resiliensplan omfatter en pensionsreform, der skal bidrage til at tackle denne udfordring, sammen med andre mål såsom forbedring af systemets sociale bæredygtighed, incitamenter til at holde folk på arbejdsmarkedet, selv efter at de har opfyldt betingelserne for tidlig pensionering, samt sikring af større konvergens mellem og inden for pensionssystemerne. I 2022 udgjorde de offentlige udgifter til langtidspleje 2,3 % af BNP (EU-gennemsnit: 1,7 %), og Belgien var således en af de medlemsstater, der havde de højeste udgifter til langtidspleje. I 2070 forventes udgifterne til langtidspleje at stige med 1,7 procentpoint af BNP i forhold til en gennemsnitlig stigning på 0,8 procentpoint i Unionen. I 2022 var Belgiens udgifter til institutionel pleje på 1,4 procentpoint af BNP, hvilket er betydeligt højere end EU-gennemsnittet (0,8 procentpoint af BNP). De foreliggende oplysninger tyder på, at andelen af ældre, der

([17]) Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger inklusive indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, eksklusive indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjenester.

([18]) Dette bidrag bestemmes som ændringen i de primære offentlige udgifter ekskl. i) budgetændringen som følge af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) engangsforanstaltninger, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler i forhold til den gennemsnitlige potentielle nominelle BNP-vækst på mellemlang sigt (10 år); bidraget udtrykkes som andel af det nominelle BNP.

anbringes unødigt eller i det mindste for tidligt på en institution, fortsat er højt, selv om den har været faldende i løbet af det seneste årti. Det fremgik navnlig af oplysningerne, at andelen af personer, der er uafhængige eller kun let afhængige af pleje, men som bor på plejehjem, var høj i Bruxelles og Vallonien. De føderale enheder har iværksat reformer for at gøre brugen af de forskellige plejemiljøer mere omkostningseffektiv, navnlig for at undgå og udsætte unødvendig institutionalisering. Det er imidlertid nødvendigt at gøre større fremskridt med hensyn til at sikre finanspolitisk holdbarhed.

(21) Belgien er blandt de medlemsstater i Unionen, der har de højeste skatte- og udgiftsniveauer. De samlede udgifter omfatter et højt niveau af skatteudgifter og løntilskud. Desuden skaber udformningen af landets skattesystem og sociale ydelser økonomiske hindringer for at arbejde og bidrager til den lave erhvervsfrekvens i Belgien (76,1 % i forhold til EU-gennemsnittet på 80,0 % i 2023 (aldersgruppen 20-64 år)). Beskatningen af arbejde (personlige indkomstskatter og sociale bidrag) er den højeste i Unionen for lavt- og gennemsnitslønnede, mens indtægterne fra forbrugsafgifter, herunder energiafgifter, ligger under EU-gennemsnittet. For sekundære forsørgere skaber særlige skattemæssige tiltag, som f.eks. »ægteskabskvotienten« ([19]) stærke negative incitamenter til at arbejde. Desuden afholder indretningen af det sociale ydelsessystem folk fra at tage arbejde eller arbejde mere. Mange sociale ydelser er statusafhængige og ikke indtægtsbestemte, hvilket hæmmer ydelsernes effektivitet. Arbejdsløshedsunderstøttelsen ydes for en tidsubegrænset periode og er ikke indtægtsbestemt for langtidsledige, hvilket forværrer de eksisterende arbejdsløshedsfælder. En flytning af skattebyrden fra arbejde til andre former for beskatning og en forbedring af skatte- og socialsikringssystemets effektivitet kan bidrage til at øge beskæftigelsen.

(22) I en situation med strukturelle konsolideringsbehov vil en nedsættelse af skatten på arbejde skulle finansieres fuldt ud, herunder ved at reducere skatteudgifterne og ved gradvist at udfase skattesubsidier til fossile brændstoffer. Den tunge skattebyrde på arbejde opvejes af mange løntilskud, og der anvendes i vid udstrækning skattefradrag i Belgien. En analyse foretaget af High Council of Finance (det øverste finansråd) i 2020 viser, at skatteudgifter er dyre for budgettet, har tendens til at favorisere højtlønnede og resulterer i ineffektivitet. De skatteudgifter, der har de højeste budgetomkostninger, er firmabilordningen og fritagelsen for kildeskat på FoU-arbejde og skifteholdsarbejde. Løntilskud og andre skatteudgifter gør også skattesystemet komplekst, hvilket øger den store regelbyrde og hæmmer erhvervsklimaet. Desuden er skattestøtten til FoU ikke rettet mod virksomheder med det største vækstpotentiale. Visse elementer i skattesystemet bidrager til at forvride investeringsbeslutningerne og fører til overinvestering i visse aktiver. I 2021 blev Belgiens direkte subsidier til fossile brændstoffer anslået til 12 mia. EUR (2,4 % af BNP) og indirekte subsidier til mere end 2,6 mia. EUR. Direkte subsidier til fossile brændstoffer omfatter lave punktafgifter på gas og fyringsolie sammenlignet med elektricitet. Kombineret med høje elnetomkostninger skaber dette store prisforskelle mellem fossile brændstoffer og elektricitet, hvilket hindrer overgangen til grønnere varmesystemer. Desuden er denne vedvarende støtte til fyringsolie og naturgas i modstrid med Belgiens tilsagn om at reducere drivhusgasemissionerne og forbedre luftkvaliteten. Muligheden for at opkræve afgifter på transport og forurening er underudnyttet (f.eks. finder intelligente vejafgifter kun anvendelse på tunge køretøjer), selv om sådanne afgifter vil kunne bidrage til at generere yderligere indtægter. I en situation med stadigt større trafikpropper og luftforurening er skatteudgifter, som f.eks. den delvise refusion af punktafgifter på diesel for professionelle vejtransportvirksomheder, særligt dyre og skadelige for miljøet.

(23) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med bilag V, kriterium 2.2, til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse reformer og investeringer forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Belgiens langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det vigtigt, at Belgien øger tempoet for gennemførelsen af reformer og investeringer betydeligt ved at sikre en effektiv forvaltning. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

([19]) Belgien anvender en ordning med indkomstdeling (»ægteskabskvotient«), som gør det muligt for en erhvervsaktiv partner at tildele en del af sine erhvervsindtægter til sin partner, hvis denne ikke har nogen indtjening.

(24) Som led i midtvejsgennemgangen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ([20]), skal Belgien gennemgå hvert enkelt program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Samhørighedsfonden og Fonden for Retfærdig Omstilling (»FRO«), senest i marts 2025 under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger for 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Belgien har gjort fremskridt med gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, men der er stadig visse udfordringer. De intraregionale forskelle med hensyn til økonomisk og social udvikling er fortsat store i Belgien. Det er afgørende at fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken. De prioriteter, der er fastsat i programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, er fortsat relevante. Det er navnlig vigtigt, at der sker en hurtig gennemførelse af de investeringer, der skal bidrage til at fremme forskning, innovation og digitalisering, samt dem, der vedrører den grønne omstilling, tilpasning til klimaændringer og energieffektivitet. Forbedring af adgangen til beskæftigelse og aktiveringsforanstaltninger, navnlig for sårbare grupper, langtidsledige og unge, er fortsat en prioritet. Fortsat støtte til livslang læring for at forbedre arbejdstagernes mobilitet og tilpasningsevne er af afgørende betydning. Desuden er det fortsat nødvendigt at tilskynde til aktiv inklusion af dårligt stillede grupper og sørge for, at de beskæftigelsesegnede. Belgien kan også gøre brug af platformen for strategiske teknologier for Europa, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 ([21]), til at støtte industriel omstilling ved at videreudvikle avancerede digitale teknologier og tjenester, cirkulære og avancerede materialer samt kapacitet vedrørende bæredygtig ren energi, modstandsdygtige boliger og innovation på sundhedsområdet.

(25) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Belgien over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med mangel på arbejdskraft, misforholdet medlem udbudte og efterspurgte kvalifikationer, integration af dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet, uddannelsessystemets resultater og lighed samt lærerfaget, ligesom der er udfordringer i forbindelse med erhvervsklimaet, den reguleringsmæssige byrde og kompleksitet samt restriktioner i servicesektoren. Hvis der tages fat på disse udfordringer, vil det bidrage til at forbedre arbejdstagernes kvalifikationer og samtlige studerendes uddannelsesmæssige resultater, hvilket vil føre til øget arbejdsproduktivitet og bringe beskæftigelsen tættere på det nationale 2030-mål på 80 %.

(26) Det høje antal ledige stillinger tyder på vedvarende mangel på arbejdskraft, som er mere udtalt blandt de tekniske erhverv, der er nødvendige for at fremskynde den grønne omstilling. Integrationen af dårligt stillede grupper, herunder personer med et lavere uddannelsesniveau, migrantbaggrund eller handicap, giver fortsat anledning til bekymring. Antallet af færdiguddannede, navnlig kvinder, inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM) er fortsat lavt (16,4 pr. 1 000 indbyggere i alderen 20-29 år mod 21,9 i Unionen). Desuden ligger overgangen fra arbejdsløshed til beskæftigelse under EU-gennemsnittet. Dette tyder på, at der er mulighed for at øge aktiveringspolitikkernes effektivitet, navnlig ved at forbedre de offentlige arbejdsformidlingers effektivitet og målrette foranstaltningerne til støtte for integrationen på arbejdsmarkedet af dårligt stillede grupper og arbejdstagere, der har langvarig sygeorlov. Hvis antallet af færdiguddannede inden for STEM-fagene øges, og hvis erhvervs-uddannelserne inden for tekniske erhverv gøres mere arbejdsmarkedsrelevante, kan det bidrage yderligere til at afhjælpe manglen på arbejdskraft. Voksnes deltagelse i læring er lav, navnlig blandt personer med lavere kvalifikationer. Selv om der er truffet foranstaltninger for at fremme voksenuddannelse, bl.a. i form af ansattes ret til 5 dages uddannelse om året og individuelle læringskonti, går der nogen tid, før man ser resultaterne heraf, og en evaluering af disse foranstaltninger vil også være på sin plads.

(27) På trods af høje offentlige udgifter til uddannelse er læringsresultaterne blevet ringere, og uddannelsessystemernes manglende inklusivitet og lighed giver fortsat anledning til bekymring. OECD's program for international elevevaluering fra 2022 viser en forringelse over længere tid af 15-åriges færdigheder i læsning, matematik og naturvidenskab (25 % underpræsterede i matematik, 25,3 % i læsning og 22,4 % i naturvidenskab). I 2012 havde Belgien den største andel af personer med de bedste resultater i matematik i Unionen (19,5 %), men denne andel faldt kraftigt i de efterfølgende ti år (11,5 % i 2022 - det flamske fællesskab: 15 %, det franske fællesskab: 6,9 %, det tysksprogede fællesskab: 6,4 %). Desuden er kløften mellem velstillede og dårligt stillede elever blevet større siden 2018. Andelen af dårligt stillede studerende, der underpræsterer i matematik, steg med 9,2 procentpoint og er på 45,8 % (Unionen: 48 %, det flamske fællesskab: 41,4 %, det franske fællesskab: 51,1 %, det tysksprogede fællesskab:

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) og ændring af direktiv 2003/87/EF samt forordning (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 og (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

35,6 %). Det er afgørende at forbedre alle elevers grundlæggende færdigheder for at fremme deltagelsen på arbejdsmarkedet, også for dårligt stillede grupper. At gøre lærerfaget mere attraktivt, navnlig ved at sikre jobstabilitet og tilbyde videreuddannelse, der er tilpasset skiftende behov, vil bidrage til at mindske den stigende mangel på kvalificerede lærere, som risikerer at øge ulighederne på uddannelsesområdet yderligere.

(28) Belgiens erhvervsklima hæmmes af en stor regelbyrde og en høj grad af kompleksitet. Den administrative byrde for virksomhederne er tung, navnlig som følge af skatte- og arbejdsmarkedslovgivningen. Små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) omkostninger ved at overholde skatte- og arbejdsmarkedsreglerne er forholdsvis høje i Belgien, navnlig for virksomheder, der har brug for at forvalte flere regionale systemer. Desuden har Belgien et af de laveste niveauer af erhvervsdynamik i Unionen. På trods af en nylig stigning er andelen af nyetablerede virksomheder fortsat lav, især når det gælder virksomheder med ansatte. Andelen af højvækstvirksomheder i Belgien ligger betydeligt under EU-gennemsnittet. De omfattende handelsrestriktioner i servicesektoren spiller muligvis en rolle i svækkelsen af dynamikken i erhvervslivet. Det vil også være nødvendigt at fjerne restriktionerne for lovregulerede erhverv.

(29) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2024, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024. For Belgien bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelse af den første, anden, tredje og fjerde henstilling i henstillingen vedrørende euroområdet 2024.

HENSTILLER, at Belgien i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid i overensstemmelse med kravene i den reformerede stabilitets- og vækstpagt begrænse væksten i nettoudgifter i 2025 til et niveau, der blandt andet er nødvendigt for at bringe den offentlige gæld på en troværdig nedadgående kurs på mellemlang sigt og nedbringe det offentlige underskud i retning af traktatens referenceværdi på 3 % af BNP; sætte ind over for den forventede stigning i aldersrelaterede udgifter, bl.a. ved at gøre langtidsplejesystemet mere omkostningseffektivt; reformere skattesystemet og socialsikringssystemet for at styrke incitamenterne til at arbejde ved at flytte skattebyrden væk fra arbejde og ved at tage udformningen af understøttelsessystemet op til overvejelse; finansiere nedsættelsen af skatten på arbejde, bl.a. ved at reducere skatteudgifterne; navnlig tage skridt til at udfase subsidier til fossile brændstoffer, herunder ved at flytte punktafgifter fra elektricitet til fossile brændstoffer

2. øge tempoet væsentligt for gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, og sikre, at reformer og investeringer afsluttes senest i august 2026, ved at sørge for en effektiv forvaltning; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen

3. afhjælpe manglen på arbejdskraft og misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer, herunder med henblik på den grønne omstilling, og styrke aktiveringspolitikkerne for i højere grad at integrere dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet; forbedre uddannelsessystemernes resultater og lighed og fortsætte de reformer, der tager sigte på at styrke lærerfaget

4. forbedre erhvervsklimaet og erhvervsdynamikken ved at lette regelbyrden og mindske kompleksiteten heraf og ved at lempe restriktionerne i servicesektoren.

Udfærdiget i Luxembourg, den 21. oktober 2024.

På Rådets vegne

NAGY I.

Formand